

Motion

1984/85:2001

Arne Andersson i Ljung m. fl.
Skogsbruket

Skogen är en viktig basnäring i Sverige. Betydande delar av våra exportinkomster kommer från skogsindustrin. Dessa inkomster är desto värdefullare eftersom insatsvarorna i skogsindustrin, till skillnad från många andra exportindustrier, huvudsakligen är svenska. Vi är också av andra skäl starkt beroende av skogsindustrin, inte minst från regionalpolitisk synpunkt. Skogen och skogsindustrin svarar för större delen av sysselsättningstillfällena i stora delar av vårt land.

Produktionsbetingelser

Ett rationellt skogsbruk kräver att produktivitetshöjande åtgärder, som t. ex. dikning, markberedning, kemisk lövslybekämpning och skogsgödsling, används när så är lämpligt. På sikt kan annars befaras att skogsindustrin krymper, eftersom konkurrensen blir för svår från länder med bättre produktionsbetingelser.

Mark- och vattenförhållanden, klimat, exposition m. m. varierar starkt mellan olika områden. För att bl. a. få ett bättre utbyte av skogsråvara är det därför viktigt att inte enbart anlägga rent tekniska synpunkter vid skogsvård och skogsskötsel utan att samtidigt sträva efter största möjliga hänsyn till de varierande ståndortsförhållandena. Målet måste vara ett mer ståndortsanpassat skogsbruk.

Att t. ex. ge granen företräde i fuktigare lägen och tallen i torrare ger på längre sikt upphov till omväxlande bestånd med alla de fördelar detta innebär från biologisk och estetisk synpunkt. Det är angeläget att, i en tid då myndigheterna i allt högre grad vill styra utvecklingen, framhålla dessa det småskaliga skogsbrukets fördelar, som för varje kunnig skogsbrukare är självklara.

Ett aktuellt hot mot skogens långsiktiga produktionsförmåga är de luftföroreningar som allvarligt har skadat skogen på kontinenten. Sådana skador har även börjat uppträda i Sverige, inte minst i de södra delarna, som är mest utsatta för luftföroreningar från kontinenten. Det är framför allt från hälsosynpunkt, men även från skogsbrukssynpunkt, viktigt att så snabbt som möjligt minska luftföroreningarna. Då den största mängden kommer från utlandet är det viktigt med internationella överenskommelser. Även inom landet måste kraftfulla åtgärder vidtas. Exempel på sådana är införande av effektiv avgasrening och användandet av energikällor som inte lämnar luftföroreningar. I vår partimotion 1984/85:879 om miljö och energi redovisas våra synpunkter och förslag i detalj.

Lagar och regleringar

Skogsnäringens betydelse för landets export gör att dess ställning bör stärkas. Detta sker bäst i största möjliga frihet och inte genom regleringar och styrningar från statens sida.

Näringen måste vid konkurrens med t. ex. miljöintressen och friluftslivsintressen ha en minst lika stark ställning som dessa. Förslag som lämnats till lagrådet om naturresurslag och ny plan- och bygglag är därför ett hot mot skogsnäringen.

Det offentliga måste ha ett övergripande ansvar för känsliga miljötyper. Lagstiftning för att bibehålla dessa kan ibland inte undvikas. Ett exempel på detta är de ädla lövskogarna, ett annat är de extremt stora kalavverkningarna. Speciallagstiftning är dock onödig då skogsvårdslagen kan kompletteras med önskvärda bestämmelser. Drabbas enskilda markägare av inskränkningar i näringsutövningen på grund av att det offentliga lägger restriktioner på skogsbruket bör ersättning för detta utgå.

Skogsvårdslagens bestämmelser om återbeskogning är viktiga. På de områden där det är tveksamt om tillfredsställande återbeskogning kan ske, t. ex. i de fjällnära skogarna, bör därför ingen avverkning göras. Detta betyder dock inte att avverkning i känsliga områden generellt skall förbjudas. Kan hänsyn till återbeskogning och miljöhänsyn förenas bör avverkning kunna tillåtas.

För att få en fungerande råvarutillförsel till skogsindustrin måste skogsbruket ges goda betingelser. Inte minst viktigt är detta för privatskogsbruket. Med en fungerande marknadsekonomi garanteras bästa tidsfördelningen på avverkningarna. Tvångslagar för att tvinga fram virke i lågkonjunkturer måste bestämt avvisas. Sådant lagstiftning kan inte förenas med marknadsekonomi. Det är slöseri med resurser att avverka och sälja när priserna är låga och kanske bli tvungen att importera skogsråvara till höga priser när det svenska virket inte räcker i högkonjunkturer.

Skogsvårdslagen och andra lagar har gjort att skogsbruket alltmer reglerats. Antalet lagar och andra bestämmelser har blivit så många att det försvårar för den enskilde att driva ett rationellt skogsbruk. Regelkomplexet som styr skogsbruket måste förenklas. I vår kommittémotion 1984/85:2038 angående förslag till lag om ändring i skogsvårdslagen framförs motiveringar och förslag i detta syfte.

Skogsvårdsavgiften

Skogsvårdsavgiften är f. n. 0,8 % av skogsbruksvärdet. Intäkterna av denna går delvis till att finansiera för skogsbruket gemensamma angelägenheter. Merparten har dock blivit en extra skatt, som tas ut av skogsnäringen. Detta är djupt otillfredsställande. I ett första steg bör avgiften sänkas till 0,3 % av skogsbruksvärdet från den 1 juli 1985. Inflytande avgiftsmedel bör

då användas för att finansiera de för skogsbruket mest angelägna gemensamma åtgärderna, såsom branschinstitutet, information och trygghetspaketet för skogsbruket.

En arbetsgrupp med representanter för näringen och regeringen bör snarast tillsättas. Gruppens uppgift skall vara att utreda och fastslå vad som kan anses varagemensamma angelägenheter för näringen och hur dessa skall finansieras. Skogsvårdsavgiften bör på sikt avskaffas.

Trygghetsförsäkring för skogsbrukare

Riksdagen har uttalat att det vore värdefullt att även de yrkesverksamma skogsbrukarna kunde erhålla den ökade trygghet som erbjuds genom arbetsmarknadsförsäkringarna och önskvärldheten av att frågan får en snar lösning. Det framgår av budgetpropositionen att departementschefen inte är beredd att föreslå någon lösning av försäkringsfrågan. Det är inte bra att en så stor riskgrupp som skogsbrukarna står utanför trygghetsförsäkring. Vi föreslår därför att en sådan införs och att finansieringen sker genom skogsvårdsavgiftsmedel. Regeringen bör därför snarast återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med detta.

Offentligt innehav av skogsmark

Stat och kommun har stora skogsmarker i sin ägo. Ägandet av skogsmark är inte en primär statlig eller kommunal uppgift. Skogsmarken bör säljas till i första hand enskilda skogsbrukare. Domänverkets skogar kan med fördel användas som bytes- och tillskottsmark vid strukturförbättringar i de län där detta är en angelägen uppgift. Våra synpunkter och förslag härvidlag utvecklas närmare i motion 1984/85:2057.

Skogsvård

De svenska skogarna är till hälften enskilt ägda. Den enskilde skogsägaren bör ha så stor frihet som möjligt att bestämma över hur skogsbruket skall bedrivas. De åtgärder han bör vidta skall inte styras av statliga bidrag. Vi anser därför att bidragen till avveckling av lågproducerande bestånd, s. k. 5:3-skogar, bör utgå. Att plantera skog och att utveckla livskraftiga bestånd är en åtgärd som på sikt ger god ekonomi. Rambeloppet för översiktliga skogsinvesteringar (ÖSI) föreslås i budgetpropositionen öka med 9 milj. kr. Vi anser att en oförändrad ram av 37 milj. kr. är tillräcklig. Med mindre detaljerade planer bör kostnaderna för dessa minska och betydligt större arealer inventeras inom nuvarande anslagsram.

Våra förslag innebär en besparing, i förhållande till regeringens förslag, om 147 milj. kr. på anslaget D 6. Bidrag till skogsvård m. m.

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utredning rörande skogsvårdsavgiftens användningsområde,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om trygghetsförsäkring för skogsbrukare,
3. att riksdagen beslutar att anslag till skogsodling efter avveckling av lågproducerande bestånd (5:3) inte skall utgå fr. o. m. budgetåret 1985/86,
4. att riksdagen beslutar att till *Bidrag till skogsvård m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 173 000 000 kr.

Stockholm den 24 januari 1985

L. ARNE ANDERSSON (m)

i Ljung

HANS WACHTMEISTER (m)

BERTIL DANIELSSON (m)

JENS ERIKSSON (m)

SVEN ERIC LORENTZON (m)

MONA SAINT CYR (m)

IVAR VIRGIN (m)

BO ARVIDSON (m)

INGVAR ERIKSSON (m)

GÖTHE KNUTSON (m)

SVEN MUNKE (m)

ARNE SVENSSON (m)

JAN-ERIC VIRGIN (m)